

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

Davacı : Türk Tabipleri Birliği

Vekili : Av. Mustafa Güler

Strazburg Cad. 28/28 Sıhhiye / ANKARA

Davalı : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı / ANKARA

Davanın Özeti : Davalı Bakanlığın resmi internet sitesinde, işyeri

hekimleriyle ilgili olarak yayınlanan genel düzenleyici nitelikteki duyurunun; birinci basamak tedavi hizmeti sunacak işyeri hekimleri için tabip odası onayına ilişkin belgenin aranmamasına ilişkin kısmı ile mahalli idare ve kurum tabipliklerinde çalışan hekimlerden, işyeri hekimliği başvurularında döner sermaye ek ödemesi almadıkları yolunda yazı istenilmesine ilişkin kısmının; hukuka aykırı olduğu, 5510 sayılı Yasaya göre işyeri hekimlerinin işyerindeki işçilere Kurum adına sağlık hizmeti verebilmesi için gerekli yetkinin Sosyal Güvenlik Kurumunda olduğu, 6009 sayılı Yasa ile getirilen düzenlemeler uyarınca da bu yetkinin İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne verilmediği gibi 6009 sayılı Yasa'dan sonra çıkarılan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği ve İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te de Bakanlığa yahut Genel Müdürlüğe verilen yetkiler arasında işyeri hekimlerinin tedavi edici hizmetleri sunabilmesine ilişkin yetkilendirmenin bulunmadığı, dava konusu düzenlemenin Türk Tabipleri Birliği Yasasına ve Anayasa'nın 135. maddesine de aykırı olduğu, işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı istenmesinin yasal bir dayanağı olmadığı gibi yargı kararının da ihlali niteliğinde olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 2010/122 sayılı

Genelge ile bu konudaki yetkilerini 6009 sayılı Yasa uyarınca Bakanlıklarına devrettiği ve Tabip Odası onayını arayan 2009/71 Nolu Genelgenin yürürlükten kaldırıldığı ve bu Genelgeye karşı dava açılmadığı, işyeri hekimleri ile ilgili 2010 yılında çıkarılan yönetmelikle 6009 sayılı Yasaya paralel düzenleme yapılarak bu yetkinin idarelerine devredildiği, Tabip Odası onayının yönetmelikte yer almadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Vedat Kaya

Düşüncesi : 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 4., 5. maddesi

ile Ek madde 1'de yer alan hükümlerine göre işyeri hekiminin atanmasında ilgili tabip odasının onayı gerektiği açık olup, tabip odasının atama yetkisini ortadan kaldıran dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık, dava konusu duyurunun işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı istenilmesine ilişkin kısmında dayanağı üst normlara aykırılık bulunmamaktadır. Bu nedenle dava konusu işlemin kısmen iptali, kısmen reddi

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Gülten Hatipoğlu

Düşüncesi : Davalı Bakanlığın resmi internet sitesinde, işyeri hekimleriyle ilgili olarak yayınlanan genel düzenleyici nitelikteki duyurunun; birinci basamak tedavi hizmeti sunacak işyeri hekimleri için tabip odası onayına ilişkin belgenin aranmamasına ilişkin kısım ile mahalli idare ve kurum tabipliklerinde çalışan hekimlerden, işyeri hekimliği başvurularında döner sermaye ek ödemesi almadıkları yolunda yazı istenilmesine ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu duyuruda , 23/07/2010 tarihli ,ve6009sayılı Kanun'da işyeri hekimliğine ilişkin düzenlemelerin yapıldığı söz konusu Kanun değişikliği ile işyeri hekimliği işlemleri, Genel Müdürlüklerince; 27 Kasım 2010 tarih ve 27768 sayılı "İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetleri Yönetmeliği" ve "İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki/Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre yürütüleceği, buna istinaden 04.11.2010 tarihli 2010/122 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genelgesi ile 20.05.2009 tarih ve 2009/71 sayılı Türk Tabipleri Birliği onayını isteyen Genelgeninyürürlükten kaldırıldığı belirtilerek işyeri hekiminin sözleşme yaptığı işyeri çalışanlarına birinci basamak tedavi hizmetini verebilmesi için işyeri hekimlerinin Sağlık Bakanlığı doktor bilgi sorgulama sisteminde kayıtlı olmaları gerektiğinin belirtildiği, işyerine, işyeri hekimi ile yaptığı sözleşmelerin onaylandığı bilgisinin ulaşmasının yeterli olduğu, onayı alan işyeri hekiminin adına hazırlanmış işyeri ve hekimin bilgilerini içeren kaşeyi reçetelerde kullanması gerektiği işyeri hekimi ile sözleşme yapacak işyerlerinin yerine getirmesi gereken prosedürler başlıklı kısmında da; Mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı alacakları, not kısmında da,1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun 12-C maddesine göre çalıştığı kurumlardan döner sermaye ek ödemesi alan hekimlerin işyeri hekimliği yapamayacaklarının belirtildiği anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından, 5510 sayılı Yasaya göre işyeri hekimlerinin işyerindeki işçilere Kurum adına sağlık hizmeti verebilmesi için gerekli yetkinin Sosyal Güvenlik Kurumunda olduğu, 6009 sayılı Yasa ile getirilen düzenlemeler uyarınca da bu yetkinin İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne verilmediği gibi 6009 sayılı Yasa'dan sonra çıkarılan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği ve İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te de Bakanlığa yahut Genel Müdürlüğe verilen yetkiler arasında işyeri hekimlerinin tedavi edici hizmetleri sunabilmesine ilişkin yetkilendirmenin bulunmadığı, dava konusu düzenlemenin Türk Tabipler Birliği Yasasına veAnayasa'nın 135.maddesine de aykırı olduğu, öte yandan işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

yazı istenmesinin yasal bir dayanağı olmadığı gibi yargı kararının da ihlali niteliğinde olduğu ileri sürülmektedir.

16.12.2003 tarih ve 25348 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 25.maddesinde İşverenler, bu Yönetmelikte belirtilen niteliklere haiz işyeri hekimi veya hekimleri ile sözleşme yaparlar. Yapılan sözleşmenin bir nüshası Genel Müdürlüğe gönderilir.kuralı yer almış olup Türk Tabipler Birliği tarafından sözkonusu 25. maddenin iptali için Danıştay Onuncu Dairesinin 2004/1253 Esasına kayıtlı olarak açılan davada Danıştay Onuncu Dairesinin 28.2.2006 tarih ve E:2004/1253, K:2006/1658 sayılı kararıyla; 6023 sayılı Türk Tabipler Birliği Kanununun 4 üncü, 5 inci maddesi ile Ek Madde 1'de yer alan hükümlere göre işyeri hekiminin atanmasında ilgili tabip odasının onayı gerektiği kuşkusuz olup, tabip odasının denetim ve atama yetkisini ortadan kaldıran, Yönetmeliğin 25.maddesinde hukuka uyarlık bulunmadığından bahisle iptaline karar verildiği daha sonra 15.12.2003 tarih 3-222 Ek sayılı "Hekim Yetkisi" konulu Genelge'nin 1/A-a,b, 1/13, 1/D, 7. 8 ve 17.maddelerinin iptali istemiyle Danıştay Onuncu Dairesinin 2005/2732 Esasına kayıtlı olarak açılan davada Danıştay Onuncu Dairesinin 5.6.2007 tarih ve E:2005/2732, K:2007/3204 sayılı kararıyla; dava konusu Genelgeye dayanak oluşturan yönetmeliğin 25.maddesinin E:2004/1253 esas sayılı dosyada verilen karar ile iptal edildiği, bu itibarla Genelgenin 1/A-a-b ve 1/B maddesinde yer verilen yetki taleplerinde Tabip Odasının onayını aramayan düzenlemede hukuki isabet görülmediğinden bahisle Genelgenin 1/A-a-b ve 1/B maddesinin iptaline karar verildiği, Genelgenin ilgili maddelerinin iptali üzerine 2.1.2006 tarih ve 3-255 Ek sayılı Hekimlerin İşyeri Sigortalılarına Kurumumuz Adına Reçete Yazma ve İki Güne Kadar İstirahat Vermesi konulu Genelgenin bir kısım bölümlerinin iptali istemiyle Danıştay Onuncu Dairesinin E:2006/817 sayısına kayıtlı açılan davada Danıştay Onuncu Dairesinin 14.10.2008 gün ve E:2006/817 , K:2008/6557 sayılı kararıyla; "Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışan işyeri hekimlerinin, çalıştıkları işyerindeki veya özel bir işyerindeki sigortalılar için kurum adına reçete yazabilmesi ve iki güne kadar istirahat verebilmesi yönündeki yetki taleplerinde tabip odasının onayına yer verilmediğinden eksik düzenleme nedeniyle dava konusu Genelgenin 1/A maddesinin "a" bendi ve ile 1/B maddesinin "a" bendinde hukuka uyarlık bulunmadığından bahisle iptaline "karar verildiği davalı idarece Danıştay Onuncu Dairesinin iptal kararları üzerine işlemlerinde tabip odası onayını arayan 20.05.2009 tarih ve 2009/71 sayılı Genelgeyi yürürlüğe koyduğu, 4.11.2010 tarih ve 2010/122 sayılı Genelgesiyle de 6009 sayılı Kanun değişikliği ile işyeri hekimlerinin iş ve işlemlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir Yönetmelik ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce yürütüleceği belirtilerek 2009/71 sayılı Genelgeyi yürürlükten kaldırarak dava konusu duyuru yolu ile işyeri hekiminin sözleşme yaptığı işyeri

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

çalışanlarına birinci basamak tedavi hizmetini verebilmesi için yukarıda bahsolunan kuralların belirlendiği dava konusu duyuruda tedavi edici hizmeti sunacak işyeri hekimlerinden istenen belgeler arasında tabip odası onayını gösteren bir belgenin aranmadığı görülmektedir.

5510 sayılı Yasanın 73.maddesinde; Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanacağı belirtilmiştir.

6009 sayılı Yasa ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3146 sayılı Kanunun İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün görevlerine ilişkin 12. maddesinin (m) bendinde; İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, diğersağlık personel ile işçilere eğitim vermek için kamu kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası, Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman alanlar ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir.

Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının teşhis ve tedavisini yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak işyeri hekimliği hizmeti verebilir. Bu maddenin uygulanmasına ve işyeri hekimliğine ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir." kuralı yer almıştır.

6023 sayılı Türk Tabipler Birliği Kanununun 4. 5.maddesi ile Ek madde 1'de yer alan hükümlerine göre işyeri hekiminin atanmasında ilgili tabip odasının onayı gerektiği kuşkusuz olup, tabip odasının atama yetkisini ortadan kaldıran dava konusu düzenleme, tabiplerin önemli organı olan tabipler odasına Kanunla verilen yetkiyi ortadan kaldırdığından Anayasa'ya ve hukuk güvenliğine aykırıdır.

Öte yandan, dava konusu düzenlemenin işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı istenilmesine ilişkin kısmı;

5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7.maddesiyle 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 12 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, aşağıdaki

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

bentlerden yalnızca birindeki sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir:

a) Kamu kurum ve kuruluşları.

b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan vakıf üniversiteleri.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası.

Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının teşhis ve tedavisini yapabilir. Sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak işyeri hekimliği hizmeti verebilir. Bu maddenin uygulamasına ve işyeri hekimliğine ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir."kuralı yer almıştır.

1219 sayılı Yasanın 12.maddesinin 5947 sayılı Yasayla değiştirilen üçüncü fıkrasının "sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi olmayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir" biçimindeki dördüncü tümcesinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmuş ve Anayasa Mahkemesinin 16.7.2010 tarih ve E:2010/29 sayılı kararında; 1219 sayılı Yasa'nın 12. maddesinin değiştirilen üçüncü fıkrasının iptali istenen dördüncü tümcesi, mahalli idareler ile kamu kurumunda görev yapan ve maaş dışında başka bir yan ödemesi bulunmayan hekimlere, işyeri hekimliği yapma hakkı tanıyan bir düzenlemedir. Ülkemizde birçok kamu kurumunda kurum hekimi bulunmaktadır. 5283 sayılı Yasa ve bu Yasaya dayanılarak çıkarılan Kurum Tabipliklerinin Standardına Dair Tebliğde de belirtildiği üzere kurum hekimleri, basit tıbbi müdahale ve ayakta tedavi gerektiren durumlarda, kurum çalışanlarına poliklinik hizmeti veren kişilerdir. Bu kişiler kuruma bağlı çalıştığından döner sermaye gibi ek gelirleri bulunmamaktadır. Yasa koyucu kurum hekimliğini özendirmek ve buralarda görev yapan hekimlerin maddi yönden mağdur olmalarını engellemek amacıyla, dava konusu kuralda bu hekimler için bir istisna getirerek işyeri hekimliği yapmalarına olanak sağlamıştır. Diğer taraftan bu kural ile yasa koyucu, hekim bulundurması zorunlu olan işyerlerinin bu ihtiyaçlarını, hastanelere göre iş yoğunluğu daha az olan kurum hekimleriyle karşılamayı

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

amaçlamış, sağlık hizmetlerinin dengeli ve yaygın olarak yürütülmesine olanak tanımıştır. İptal konusu tümcenin anlam ve kapsamı ile getiriliş amacı dikkate alındığında, bu kuralın Anayasa'nın 56. maddesinde devlete verilen "kişilerin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmelerini sağlamak için sağlık kuruluşlarının hizmetlerini, düzenleme, denetleme ve organize etme" görevlerinin bir sonucu olduğu açıktır, İptal konusu kural incelendiğinde yasa koyucunun işyeri hekimliğini zorunlu kılan bir düzenleme yapmadığı anlaşılmaktadır. Yasa koyucu işyeri hekimliği yapmayı kurum hekimlerinin isteğine bıraktığını belirtmek için tümcede "yapabilir" sözcüğünü kullanmıştır. Dolayısıyla iş yeri hekimliği yapma, kurum hekimleri için bir zorunluluk değil istedikleri zaman kullanabilecekleri bir hak olarak değerlendirilmesi gerektiğidava konusu düzenlemeyle kamu kurumunda görev yapan ve maaş dışında yan ödemesi bulunmayan hekimlere işyeri hekimliği yapmalarına olanak sağlaması açısından Anayasa'ya ve hukuka aykırılık bulunmadığından bahisle iptal isteminin reddine karar verilmiştir.

Buna göre , dava konusu duyurunun işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı istenilmesine ilişkin kısmında dayanağı üst normlara aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu düzenlemenin; birinci basamak tedavi hizmeti sunacak işyeri hekimleri için tabip odası onayına ilişkin belge aranmamasına ilişkin kısmının eksik düzenleme nedeniyle iptaline, mahalli idare ve kurum tabipliklerinde çalışan hekimlerden işyeri hekimliği başvurularında döner sermaye ek ödemesi almadıkları yolunda yazı istenilmesine ilişkin kısmının iptal isteminin ise reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince önceden belirlenen ve taraflara bildirilen 14.4.2015 tarihli duruşmaya davacıyı temsilen Av. Mustafa Güler'in ve davalı idareyi temsilen Hukuk Müşaviri Nuray Köken'in geldiği; Danıştay Savcısının hazır olduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara söz verilip dinlenildikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan, taraflara son kez söz verilip savcı düşüncesine karşı bir diyecekleri olup olmadığı sorulduktan sonra duruşmaya son verildi, dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Davalı Bakanlığın resmi internet sitesinde, işyeri hekimleriyle ilgili olarak yayınlanan genel düzenleyici nitelikteki duyurunun; birinci basamak tedavi hizmeti sunacak işyeri hekimleri için tabip odası onayına ilişkin belgenin aranmamasına ilişkin kısmı ile mahalli idare ve kurum tabipliklerinde çalışan hekimlerden, işyeri hekimliği başvurularında döner sermaye ek ödemesi almadıkları yolunda yazı istenilmesine ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu duyuruda, 23/07/2010tarihli ve6009sayılı Kanunla yapılan düzenlemeler uyarınca, işyeri hekimliği işlemlerinin, Genel Müdürlüklerince; 27 Kasım 2010 tarih ve 27768 sayılı

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

"İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetleri Yönetmeliği" ve "İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki/Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre yürütüleceği, buna istinaden 4.11.2010 tarihli 2010/122 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genelgesi ile 20.5.2009 tarih ve 2009/71 sayılı Türk Tabipleri Birliği onayını isteyen Genelgeninyürürlükten kaldırıldığı belirtilerek işyeri hekiminin sözleşme yaptığı işyeri çalışanlarına birinci basamak tedavi hizmetini verebilmesi için işyeri hekimlerinin Sağlık Bakanlığı doktor bilgi sorgulama sisteminde kayıtlı olmaları gerektiğinin belirtildiği, işyerine, işyeri hekimi ile yaptığı sözleşmelerin onaylandığı bilgisinin ulaşmasının yeterli olduğu, onayı alan işyeri hekiminin adına hazırlanmış işyeri ve hekimin bilgilerini içeren kaşeyi reçetelerde kullanması gerektiği, "işyeri hekimi ile sözleşme yapacak işyerlerinin yerine getirmesi gereken prosedürler" başlıklı kısmında da; mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı alacakları, "not" kısmında da,1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 12-C maddesine göre çalıştığı kurumlardan döner sermaye ek ödemesi alan hekimlerin işyeri hekimliği yapamayacaklarının belirtildiği anlaşılmaktadır.

16.12.2003 tarih ve 25348 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 25. maddesinde, "İşverenler, bu Yönetmelikte belirtilen niteliklere haiz işyeri hekimi veya hekimleri ile sözleşme yaparlar. Yapılan sözleşmenin bir nüshası Genel Müdürlüğe gönderilir" kuralı yer almış olup, Türk Tabipleri Birliği tarafından sözkonusu 25. maddenin iptali için Danıştay Onuncu Dairesinin 2004/1253 Esasına kayıtlı olarak açılan davada, Dairemizin 28.2.2006 tarih ve E:2004/1253, K:2006/1658 sayılı kararıyla; 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun 4'üncü, 5'inci maddesi ile Ek Madde 1'de yer alan hükümlere göre işyeri hekiminin atanmasında ilgili tabip odasının onayı gerektiği kuşkusuz olup, tabip odasının denetim ve atama yetkisini ortadan kaldıran, Yönetmeliğin 25. maddesinde hukuka uyarlık bulunmadığından bahisle iptaline karar verildiği, daha sonra 15.12.2003 tarih 3-222 Ek sayılı "Hekim Yetkisi" konulu Genelge'nin 1/A-a,b, 1/13, 1/D, 7. 8 ve 17. maddelerinin iptali istemiyle açılan davada, Dairemizin 5.6.2007 tarih ve E:2005/2732, K:2007/3204 sayılı kararıyla; dava konusu Genelgeye dayanak oluşturan Yönetmeliğin 25. maddesinin E:2004/1253 esas sayılı dosyada verilen karar ile iptal edildiği, bu itibarla Genelgenin 1/A-a-b ve 1/B maddesinde yer verilen yetki taleplerinde Tabip Odasının onayını aramayan düzenlemede hukuki isabet görülmediğinden bahisle Genelgenin 1/A-a-b ve 1/B maddesinin iptaline karar verildiği, Genelgenin ilgili maddelerinin iptali üzerine 2.1.2006 tarih ve 3-255 Ek sayılı Hekimlerin İşyeri Sigortalılarına Kurumumuz Adına Reçete Yazma ve İki Güne Kadar İstirahat Vermesi konulu Genelgenin bir kısım bölümlerinin iptali istemiyle açılan davada, Dairemizin 14.10.2008 gün ve E:2006/817, K:2008/6557 sayılı kararıyla; "Kamu kurum ve

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışan işyeri hekimlerinin, çalıştıkları işyerindeki veya özel bir işyerindeki sigortalılar için kurum adına reçete yazabilmesi ve iki güne kadar istirahat verebilmesi yönündeki yetki taleplerinde tabip odasının onayına yer verilmediğinden eksik düzenleme nedeniyle dava konusu Genelgenin 1/A maddesinin "a" bendi ve ile 1/B maddesinin "a" bendinde hukuka uyarlık bulunmadığından bahisle iptaline" karar verildiği, davalı idarece Dairemizin iptal kararları üzerine işlemlerinde tabip odası onayını arayan 20.5.2009 tarih ve 2009/71 sayılı Genelgeyi yürürlüğe koyduğu, 4.11.2010 tarih ve 2010/122 sayılı Genelgesiyle de 6009 sayılı Kanun değişikliği ile işyeri hekimlerinin iş ve işlemlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir Yönetmelik ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünce yürütüleceği belirtilerek 2009/71 sayılı Genelgeyi yürürlükten kaldırarak dava konusu duyuru yolu ile işyeri hekiminin sözleşme yaptığı işyeri çalışanlarına birinci basamak tedavi hizmetini verebilmesi için yukarıda bahsolunan kuralların belirlendiği ve dava konusu duyuruda tedavi edici hizmeti sunacak işyeri hekimlerinden istenen belgeler arasında tabip odası onayını gösteren bir belgenin aranmadığı görülmektedir.

5510 sayılı Yasanın 73. maddesinde; Bu Kanuna göre sağlık hizmetlerinin, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanacağı belirtilmiştir.

6009 sayılı Yasa ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3146 sayılı Kanununun İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün görevlerine ilişkin 12. maddesinin (m) bendinde; "İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, diğersağlık personel ile işçilere eğitim vermek için kamu kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası, tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir.

Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının teşhis ve tedavisini yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak işyeri hekimliği hizmeti verebilir. Bu maddenin uygulanmasına ve işyeri hekimliğine ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir." kuralı yer almıştır.

6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun 4., 5. maddesi ile Ek madde 1'de yer alan

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

hükümlerine göre işyeri hekiminin atanmasında ilgili tabip odasının onayı gerektiği kuşkusuz olup, tabip odasının tabip atamalarındaki rolünü ortadan kaldıran dava konusu düzenleme, tabiplerin önemli organı olan tabipler odasına Kanunla verilen yetkiyi ortadan kaldırdığından hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Dava konusu düzenlemenin işyeri hekimliği yapacak hekimlerin döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı istenilmesine ilişkin kısmına gelince;

5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesiyle 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 12'nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, aşağıdaki bentlerden yalnızca birindeki sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir:

a) Kamu kurum ve kuruluşları.

b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan vakıf üniversiteleri.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası.

Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının teşhis ve tedavisini yapabilir. Sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak işyeri hekimliği hizmeti verebilir. Bu maddenin uygulamasına ve işyeri hekimliğine ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir."kuralı yer almıştır.

1219 sayılı Yasanın 12. maddesinin 5947 sayılı Yasayla değiştirilen üçüncü fıkrasının "sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir" biçimindeki dördüncü tümcesinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmuş ve Anayasa Mahkemesinin 16.7.2010 tarih ve E:2010/29 sayılı kararında; 1219 sayılı Yasa'nın 12. maddesinin değiştirilen

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

üçüncü fıkrasının iptali istenen dördüncü tümcesi, mahalli idareler ile kamu kurumunda görev yapan ve maaş dışında başka bir yan ödemesi bulunmayan hekimlere, işyeri hekimliği yapma hakkı tanıyan bir düzenlemedir. Ülkemizde birçok kamu kurumunda kurum hekimi bulunmaktadır. 5283 sayılı Yasa ve bu Yasaya dayanılarak çıkarılan Kurum Tabipliklerinin Standardına Dair Tebliğde de belirtildiği üzere kurum hekimleri, basit tıbbi müdahale ve ayakta tedavi gerektiren durumlarda, kurum çalışanlarına poliklinik hizmeti veren kişilerdir. Bu kişiler kuruma bağlı olarak çalıştığından döner sermaye gibi ek gelirleri bulunmamaktadır. Yasa koyucu kurum hekimliğini özendirmek ve buralarda görev yapan hekimlerin maddi yönden mağdur olmalarını engellemek amacıyla, dava konusu kuralda bu hekimler için bir istisna getirerek işyeri hekimliği yapmalarına olanak sağlamıştır. Diğer taraftan bu kural ile yasa koyucu, hekim bulundurması zorunlu olan işyerlerinin bu ihtiyaçlarını, hastanelere göre iş yoğunluğu daha az olan kurum hekimleriyle karşılamayı amaçlamış, sağlık hizmetlerinin dengeli ve yaygın olarak yürütülmesine olanak tanımıştır. İptal konusu tümcenin anlam ve kapsamı ile getiriliş amacı dikkate alındığında, bu kuralın Anayasa'nın 56. maddesinde devlete verilen "kişilerin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmelerini sağlamak için sağlık kuruluşlarının hizmetlerini, düzenleme, denetleme ve organize etme" görevlerinin bir sonucu olduğu açıktır. İptal konusu kural incelendiğinde yasa koyucunun işyeri hekimliğini zorunlu kılan bir düzenleme yapmadığı anlaşılmaktadır. Yasa koyucu işyeri hekimliği yapmayı kurum hekimlerinin isteğine bıraktığını belirtmek için tümcede "yapabilir" sözcüğünü kullanmıştır. Dolayısıyla iş yeri hekimliği yapma, kurum hekimleri için bir zorunluluk değil istedikleri zaman kullanabilecekleri bir hak olarak değerlendirilmesi gerektiğidava konusu düzenlemeyle kamu kurumunda görev yapan ve maaş dışında yan ödemesi bulunmayan hekimlere işyeri hekimliği yapmalarına olanak sağlaması açısından Anayasa'ya ve hukuka aykırılık bulunmadığından bahisle iptal isteminin reddine karar verilmiştir.

Buna göre, dava konusu işlemin işyeri hekimliği yapacak hekimlerden döner sermaye ek ödemesi almadıklarına dair resmi yazı istenilmesine ilişkin kısmında dayanağı üst normlara aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu düzenlemenin; birinci basamak tedavi hizmeti sunacak işyeri hekimleri için tabip odası onayına ilişkin belge aranmamasına ilişkin kısmının İPTALİNE, mahalli idare ve kurum tabipliklerinde çalışan hekimlerden işyeri hekimliği başvurularında döner sermaye ek ödemesi almadıkları yolunda yazı istenilmesine ilişkin kısmı yönünden **DAVANIN REDDİNE**, dava kısmen iptal, kısmen ret şeklinde sonuçlandığından aşağıda dökümü yapılarıargılama giderlerinin yarısı olan 114,30 TL' nin davacı üzerinde bırakılmasına, diğer yarısı olan114,30 TL ile kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 3.000,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, bu kararın

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2011/735

Karar No : 2015/2068

tebliğini izleyen günden itibaren 30 (otuz) g¼n içinde İdari Dava Daireleri Kurulunda temyiz yoluna başvurulabileceğinin taraflara bildirilmesine, 28/4/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
T¸l¸n	Emin Celalettin	Kemal	Mustafa	Abdullah
ÖZDEMİR	ÖZKAN	BİLECEN	ELÇİM	ARTUNÇ

YARGILAMA GİDERLERİ:

Harç Toplamı:149,60 TL

Posta Gideri : 79,00 TL

TOPLAM :228,60 TL